

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/136/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7217224015
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hrabovecká
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7217224015.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marianny Hraboveckej a členiek senátu JUDr. Diany Solčányovej a JUDr. Ludviky Bodnárovej vo veci starostlivosti súdu o maloletého O. X. nar. XX.XX.XXXX zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, Košice dieťaťa rodičov O. X. nar. XX.XX.XXXX bývajúceho v F. na H. XX/XX zastúpeného advokátom Tomášom Hermanom so sídlom Advokátskej kancelárie v Košiciach na Bočnej 10 a V. X. nar. 7.X.XXXX trvale bývajúcej v F. na F. XX adresou pre doručovanie v F. na H. XX v konaní o zníženie výživného o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Košice II z 13.2.2018 č.k. 19P 184/2017-87 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom z 13.2.2018 č.k. 19P 184/2017-87 zamietol návrh otca, ktorým sa domáhal zníženia výživného pre maloletého O. z 250 Eur mesačne určeného rozsudkom Okresného súdu Košice II z 11.11.2016 č.k. 23P 90/2015-18 na 100 Eur mesačne.

2. Odvolanie podal otec dieťaťa s odôvodnením, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne nesprávny z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d/, f/, g/ a h/ CSP a § 62 ods. 1 CMP. Nesúhlasil s rozhodnutím súdu a poukázal na to, že nemohol pracovať objektívne, pretože vykonáva verejnoprospešné práce, ktoré mu znemožňujú riadne sa zamestnať a navyše došlo k zrušeniu jeho živnosti pre nerentabilnosť, čo potvrdzuje daňové priznanie z rozhodného obdobia predložené súdu prvej inštancie. Opakovane uviedol, že bol výlučným vlastníkom bytu, ktorý predal za 83.000 Eur a z kúpnej ceny bol povinný zaplatiť províziu realitnej kancelárie 3.500 Eur, z titulu zrušenia vecného bremena svojmu otcovi 11.000 Eur, prostredníctvom súdneho exekútora zaplatil matke dieťaťa titulom zameškaného výživného 4.700 Eur, ktoré vzniklo za obdobie, keď objektívne nebol schopný plniť si vyživovaciu povinnosť pre absenciu trvalého príjmu, titulom splatenia spotrebného úveru, ktorý si vzal spoločne s matkou dieťaťa počas ich spolužitia zaplatil 10.000 Eur a pôžičku 10.000 Eur. Poukázal na to, že potrebuje si zabezpečiť svoje vlastné bývanie, pretože predajom bytu prišiel o svoju jedinú nehnuteľnosť slúžiacu na bývanie. Z uvedeného dôvodu zakúpil pozemok v obci F. v katastrálnom území F. za kúpnu cenu 15.000 Eur, na ktorom plánuje v najbližšej dobe realizovať stavbu, ktorá by mu mala slúžiť na bývanie. Rozsah stavebných prác (rodinný dom alebo chata) je obmedzená rozpočtom, keďže po odpočítaní vyššie uvedených výdavkov, ktoré bol povinný zaplatiť, zostáva mu na zabezpečenie svojho bývania suma cca 28.800 Eur. V súčasnosti je povinný vykonávať verejnoprospešné práce ešte v rozsahu sto hodín. Výživné vo výške 250 Eur nie je schopný uhrádzať. Stanovené výživné presahuje odôvodnené a v konaní preukázané výdavky dieťaťa. Uvedomuje si, že je povinný podieľať sa na výžive maloletého, avšak jeho životná úroveň je de facto nižšia, než životná úroveň maloletého po zohľadnení výživného, ktoré je povinný platiť a vyživovacej povinnosti, ktorú plní matka maloletého. Uviedol, že sa nemohol

zúčastniť pojednávania, ktoré sa konalo dňa 13.2.2018, na ktorom súd jeho návrh zamietol, z dôvodu, že bol nútený podstúpiť urgentné stomatologické ošetrenie, pričom svoju neúčasť na pojednávaní dodatočne ospravedlnil súdu podaním zo dňa 20.2.2018 a priložil potvrdenie lekára. Považoval za nevyhnutné byť v konaní pred súdom prvej inštancie vypočutý a rovnako za dôvodný návrh na vykonanie dôkazu výsluchom svedka J. G., ktorý môže preukázať stratu jeho pravidelného príjmu. Má za to, že v prípade umožnenia jeho osobného výsluchu v konaní, dokáže súdu preukázať dôvodnosť návrhu na zníženie výživného. Pokiaľ doterajšia výška výživného zostane bez zásadnej zmeny, bude vystavený riziku opätovného trestnoprávneho a exekučného postihu. Z týchto dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Matka dieťaťa a kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadrili.

4. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

5. Odvolací súd na základe včas podaného odvolania otca preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych zákonných ustanovení Zákona o rodine a zákonne rozhodol, keď návrh otca na zníženie výživného pre maloletého O. zamietol. Súd prvej inštancie vykonal všetky dôkazy významné pre rozhodnutie, vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci, v dôsledku čoho je odôvodnenie rozsudku napadnutého odvolaním presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami otca uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu už v priebehu konania na súde prvej inštancie a otec ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o jeho vyživovacej povinnosti k maloletému O..

6. Odvolací súd dospel k záveru, že v priebehu konania na súde prvej inštancie boli nepochybne zistené a preukázané všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o návrhu otca na zníženie výživného, v dôsledku čoho ani odvolací súd nemá pochybnosti o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, a teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Odvolací súd tiež zdôrazňuje, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. V tomto prejednávanom prípade súd prvej inštancie dôsledne vykonal dokazovanie a úplne zistil skutočný stav, ktorý následne správne právne posúdil, pričom jeho skutkové a právne závery zjavne nie sú svojvoľné, neudržateľné a ani neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. K odvolacej argumentácii otca odvolací súd poznamenáva, že súd nemusí vykonať všetky účastníkom navrhnuté dôkazy a výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať, je výlučne na súde (§ 185 ods. 1 CSP, § 36 CMP). Ak sa rozhodne navrhnutý dôkaz nevykonať, musí to zdôvodniť v odôvodnení svojho rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP). Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia (bod 19) dôsledne uviedol, že otcom navrhované dôkazy nevykonali, pretože nesmerujú k preukázaniu spornej skutočnosti, resp. boli preukázané iným dôkazom. Odvolací súd dodáva, že ani v priebehu odvolacieho konania nevznikla potreba vykonať otcom navrhnuté dôkazy (výsluch otca a svedka J. G.), pretože rozhodné skutočnosti vo vzťahu k vyživovacej povinnosti otca voči maloletému O. boli preukázané v priebehu konania na súde prvej inštancie a zo strany otca zjavne ide len o úmysel predĺžiť súdne konanie. Odvolací súd s poukazom na § 184 CSP (rozhodnutie o odročení pojednávania) neprihliadol na odvolaciu námietku otca, že sa nemohol zúčastniť pojednávania dňa 13.2.2018 pre urgentné stomatologické ošetrenie, pretože jeho právny zástupca žiadal ospravedlniť neprítomnosť otca na pojednávaní 13.2.2018, ale nežiadal pojednanie odročiť, preto postup súdu, ktorý uznesením

rozhodol, že pojednávanie sa vykoná v neprítomnosti otca, bol správny a zákonný (§ 180 CSP). Odvolací súd ďalej konštatuje, že rozsudok súdu prvej inštancie obsahuje náležitosti rozsudku podľa § 220 ods. 2 CSP a len odlišný názor účastníka vo vzťahu k hodnoteniu dôkazov a úvahám súdu uvedených v odôvodnení rozsudku nečiní rozhodnutie nezákonným a nepreskúmateľným.

7. Odvolací súd porovnaním pomerov v čase predchádzajúcej úpravy výživného s pomermi existujúcimi v čase terajšieho rozhodovania dospel k totožnému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, že v tomto prípade nebola preukázaná taká podstatná zmena pomerov na strane otca, ktorá by odôvodňovala zmenu výšky výživného. Odvolací súd sa stotožnil aj s hodnotením možností, schopností a majetkových pomerov otca plniť si vyživovaciu povinnosť k maloletému O. a rovnako zdôrazňuje, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, z čoho vyplýva, že každý rodič je povinný usmerňovať svoje životné a pracovné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené. Poukazuje na § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý zaradil majetkové pomery povinného medzi všeobecné podmienky určenia rozsahu vyživovacej povinnosti a tiež rozšíril východiská na zisťovanie tzv. potenciality príjmov. Princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity aj v prípade, že povinný berie na seba neprimerané majetkové riziká, ktoré zahŕňajú aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, resp. priamo vyvoláva stratu a súčasne možnosť poskytovania výživného. Žiadny účinný zákon v Slovenskej republike nezakotvuje povinnosť pracovať. Nezakotvuje ani právo, resp. povinnosť pracovať v odbore, v ktorom je osoba vyučená. Zákon o rodine však zakotvuje výslovne povinnosť rodiča živiť svoje dieťa (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine), takže nemôže obstať argumentácia, podľa ktorej rodič nepracuje, pretože sa nevie umiestniť na trhu práce vo svojom odbore, alebo na pozícii adekvátnej svojim predstavám, a preto nie je schopný plniť svoju vyživovaciu povinnosť buď vôbec, alebo v doterajšej miere. Pri rozhodovaní o výživnom nie je vôbec smerodajné, koľko si rodič prácou (resp. podnikaním alebo inou zárobkovou činnosťou) zarobí, alebo či vôbec pracuje. Oveľa väčšiu výpovednú hodnotu má zistenie jeho potencialnej životnej úrovne, ktorá je limitovaná okrem majetkových pomerov aj jeho finančnými nárokmi na zabezpečenie uspokojenia vlastných potrieb. Potencialný príjem nie je to, čo povinný skutočne zarobí, ale to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti a tiež situáciu na trhu práce. Odvolací súd vychádzajúc zo skutočného stavu zisteného súdom prvej inštancie a uvedených úvah je toho presvedčený, že otec dieťaťa vzhľadom na svoj vek (40 rokov) a doterajšie pracovné skúsenosti, bol a je schopný zabezpečiť si finančné prostriedky na uspokojovanie vlastných potrieb, preto možno od neho spravodlivo žiadať, aby rovnaký štandard umožnil svojmu maloletému synovi formou výživného. Odvolací súd poukazuje na § 62 ods. 2 Zákona o rodine, podľa ktorého potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a prispeje v primeranej miere na potreby svojho dieťaťa. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb, pretože výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Konanie otca, ktorý zrušil živnosť v pomerne lukratívnej oblasti (stavebná činnosť) dva mesiace potom, ako podal návrh na zníženie výživného a finančné prostriedky z predaja bytu (83.000 Eur) neuvážene použil na splatenie úveru, resp. pôžičky (pri ich splácaní si mohol udržať rezervu pre plnenie vyživovacej povinnosti) a kúpa pozemku so zámerom výstavby objektu na bývanie dovoľuje záver o účelovosti jeho konania v snahe uniknúť plateniu výživného v doterajšom rozsahu, ktoré nie je možné posudzovať v neprospech maloletého dieťaťa odkázaného svojou výživou na rodičov. Argumentácia otca rozsahom vlastných nevyhnutných výdavkov pôsobí vo faktickej a právnej rovine smerom k vyživovacej povinnosti voči maloletému O. nevyvážene a dovoľuje skôr záver, že subjektívne vnímanie vlastnej životnej situácie otcovi bráni objektívne posúdiť rozsah odôvodnených potrieb maloletého preukázaných v priebehu konania na súde prvej inštancie. Rozhodnúť v súlade s návrhom otca, by v tomto prípade znamenalo posunúť zodpovednosť otca za duševný a fyzický rast maloletého O. na jeho matku, ktorá sa o dieťa osobne stará a dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť voči nemu na hranici svojich možností, čo by bolo nepochybne v rozpore s relevantnými ustanoveniami Zákona o rodine, morálkou, ako aj spravodlivosťou. V kontexte zisteného skutočného stavu súdom prvej inštancie považoval odvolací súd námietky otca uvedené v odvolaní za účelovú obranu v snahe dosiahnuť priaznivejšie rozhodnutie vo veci a tento záver umocňuje aj fakt, že svoje životné náklady si vedel vždy zabezpečiť, napriek tomu, že v čase predchádzajúcej úpravy výživného, ako aj v čase terajšieho rozhodovania prezentuje príjem na hranici minimálnej mzdy v spoločnosti, resp. pod jej hranicou.

8. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP a podľa § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti

dôvodov napadnutého rozhodnutia, nakoľko sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie a podľa § 387 ods. 3 vety druhej CSP sa v odôvodnení vysporiadal s podstatnými tvrdeniami otca uvedenými v odvolaní.

9. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 3 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).